

Dnr GFN 2017/142

§ 124 Motion från Tove Ovsianikov (V) och Samuel Skånberg (V) om feministiskt självförsvar, maskulinitetsnormer och hbtq

Sammanfattning

Tove Ovsianikov (V) och Samuel Skånberg (V) har i en motion om feministiskt självförsvar, maskulinitetsnormer och hbtq yrkat på att kommunen inför feministiskt självförsvar för tjejer (de som definierar sig så) samt workshops i maskulinitetsnormer för killar (de som definierar sig så) och workshops i hbtq-frågor i undervisningen. De föreslagna aktiviteterna ska vara återkommande och schemalagda delar i undervisningen från årskurs 6 i samtliga grundskolor och i gymnasiet.

Förslagen motiveras av att tjejer/kvinnor, genom feministiskt självförsvar, inte ska anpassa livet efter rädsla och orättvisor. Feministiskt självförsvar handlar om att öka självkänslan, förmågan att säga nej och skaffa handlingsberedskap för självförsvar (mentalt, verbalt och fysiskt). Lika viktigt är det att arbeta med den destruktiva maskulinitetsnormen som möjliggör patriarkatet och en förtryckande könsmaktsordning. Vidare måste hetronormen utmanas för att komma tillrätta med att hbtq-personer utsätts för kränkningar och övergrepp.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen anser att utbildningens innehåll och form ska regleras i de nationella styrdokumenterna och inte på kommunal nivå, vilket blir fallet om föreslagna aktiviteter beslutas på övergripande nivå och blir återkommande och schemalagda på det sätt som föreslås.

Vidare får det anses att skolan redan är ålagd att arbeta med stora delar av de områden som tas upp i motionen, men arbetet bedrivs på annat sätt än vad som föreslås och omfattar inte fysiskt självförsvar. Av 1 kap. 4 och 5 § § skollagen (2010:800) och tillhörande läroplaner framgår tydligt att skolväsendet inte bara syftar till att elever inhämtar och utvecklar kunskaper utan även värden. De grundläggande värdena är bland annat demokratins

värderingar, varje människas egenvärde, individens frihet och integritet samt jämställdhet mellan kvinnor och män. Det ankommer på var och en som verkar i skolan att hävda dessa värden och klart ta avstånd från sådant som strider mot dem. Vidare ska skolan aktivt och medvetet påverka och stimulera elever att omfatta dessa värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk handling. Därtill föreskrivs det i 6 kap. skollagen hur arbetet ska bedrivas mot kränkande behandling och liknande bestämmelser om arbetet mot diskriminering finns i diskrimineringslagen (2008:567).

För att nå de krav som åläggs skolan krävs att dessa värdegrundsfrågor genomsyrar verksamheten och inte reduceras till enskilda och/eller isolerade tillfällen. Vilka insatser som krävs för att skolor ska nå angivna författningsbestämmelser varierar från skola till skola och bör därför beslutas av respektive rektor.

I motionen hänvisas till att Göteborgs stad arbetar i linje med det som föreslås i motionen. Staden har dock ansett att det finns ett antal problem med att arbeta på det sätt som motionen ger uttryck för. Av den anledningen har stadens kommunala skolor erbjudit feministiskt självförsvar och diskussioner kring jämställdhet och normkritik som en frivillig aktivitet efter skoltid. Arbetet har nu omformulerats till att generellt handla om ökad normmedvetenhet för att därigenom inkorporera uppdraget i skolans ordinarie verksamhet.

Det kan konstateras att det motionärerna efterfrågar till stor del redan är en del av skolans uppdrag och dagliga verksamhet. Det bör vara upp till varje rektor att avgöra vilka insatser som är nödvändiga för ett effektivt arbete.

Underlag för beslut

- Motion om feministiskt självförsvar, maskulinitetsnormer och hbtq, dnr. KS 2017/210.
- Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (reviderad 2016), Skolverket, https://www.skolverket.se/om-skolverket/publikationer/visa-enskild-publikation?_xurl_=http%3A%2F%2Fwww5.skolverket.se%2Fwtpub%2Fws%2Fskolbok%2Fwpubext%2Ftrycksak%2FRecord%3Fk

%3D2575

Förslag till beslut

1. Grund- och förskolenämnden överlämnar förvaltningens yttrande till kommunstyrelsen.

Arbetsutskottets förslag till grund- och förskolenämnden

Enligt förvaltningens förslag.

Grund- och förskolenämndens beslut

1. Grund- och förskolenämnden överlämnar förvaltningens yttrande till kommunstyrelsen.

Expedieras: Akt, registrator kommunstyrelseförvaltningen